
RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om beretning om udviklingen af de nationale test

September
2012

revision
revision
revision

Opfølgning i sagen om udviklingen af de nationale test (beretning nr. 5/2009)

5. september 2012

RN A109/12

1. I dette notat følger jeg op på sagen om udviklingen af de nationale test, som blev indledt med en beretning i januar 2010.

Notatet indeholder følgende konklusion:

Ministeriet for Børn og Undervisning har håndteret det udestående punkt i min opfølgning, der handler om økonomiske sanktioner af den eksterne leverandør, tilfredsstillende. Det er derfor min opfattelse, at sagen kan afsluttes med dette notat.

Jeg bygger min konklusion på følgende:

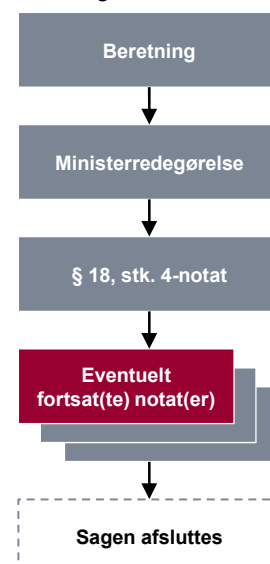
- Efter Ministeriet for Børn og Undervisning i november 2011 konstaterede problemer med beregningen af testresultater i de nationale test, har Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen afsøgt mulighederne for økonomiske sanktioner over for den eksterne leverandør og på baggrund af overvejelserne indgået forlig med leverandøren. Dette finder jeg tilfredsstillende.

I. Baggrund

2. Statsrevisorerne anmodede i februar 2009 Rigsrevisionen om en undersøgelse af udviklingen af de nationale test med den begrundelse, at udviklingen og driften af testene havde været mere problemfyldt og arbejdskrævende end forventet. Jeg afgav derfor i januar 2010 en beretning om udviklingen af de nationale test.

Beretningen handler om Ministeriet for Børn og Undervisnings styring af projektet om de nationale test. Beretningen viste, at ministeriets styring af projektet havde været god. Rigsrevisionen kunne samtidig konstatere, at leverandøren gennem hele projektet ikke havde kunnet levere som aftalt. Beretningen viste dog også, at ministeriet med en mere fyldestgørende forberedelse kunne have skabt bedre rammer for projektets gennemførelse.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at de ikke fandt det helt tilfredsstillende, at ibrugtagningen af de nationale test var blevet forsinket. De første obligatoriske nationale test skulle have været taget i brug i maj 2007, men blev først afviklet i foråret 2010.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

4. Som svar på beretningen afgav undervisningsministeren en redegørelse til Statsrevisorerne den 26. maj 2010. Af redegørelsen fremgik det, at ministeren tog Statsrevisorernes bemærkninger til efterretning. Ministeren var opmærksom på, at projektet fra starten var underlagt en stram tidsplan, og at der kunne være udarbejdet mere omfattende økonomiske analyser som grundlag for beslutningen om projektets gennemførelse.

5. På baggrund af ministerredegørelsen afgav jeg i juni 2010 et notat i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4, hvori jeg fremlagde mine planer for den videre opfølgning på beretningen. Notatet findes i Endelig betænkning over statsregnskabet for 2009. I notatet lovede jeg, at jeg ville følge udviklingen på 3 punkter.

Den 31. januar 2012 afgav jeg således et notat til Statsrevisorerne, der fulgte op på de 3 punkter. Notatet findes i Endelig betænkning over statsregnskabet for 2010. Det var min vurdering, at sagen kunne afsluttes for så vidt angår 2 af punkterne, mens jeg i forhold til det 3. punkt fandt det rigtigst at fortsætte min opfølgning. Jeg lovede derfor Statsrevisorerne at følge sagens udvikling i forhold til følgende:

- resultatet af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens overvejelser om økonomiske sanktioner over for den eksterne leverandør som følge af problemerne konstateret i november 2011.

6. I dette notat redegør jeg for resultaterne af min opfølgning.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Ministeriet for Børn og Undervisnings initiativer

7. Jeg gennemgår i det følgende Ministeriet for Børn og Undervisnings initiativer i forhold til det udestående punkt i sagen. Gennemgangen er baseret på skriftligt materiale fra og løbende drøftelser med ministeriet.

Økonomiske sanktioner over for den eksterne leverandør

8. De nationale test indgår i Ministeriet for Børn og Undervisnings projekt "Fremme af evalueringskulturen i folkeskolen". Der er udviklet i alt 10 obligatoriske test – 4 test i dansk/læsning (2., 4., 6. og 8. klasse), 2 test i matematik (3. og 6. klasse) og én test i hvert af fagene engelsk (7. klasse), fysik/kemi (8. klasse), geografi (8. klasse) og biologi (8. klasse). Derudover er der til frivillig brug for skolerne udviklet 2 test i dansk som andet sprog, som Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen i juni 2012 har gennemført en pilottest af på 101 skoler.

Der har indtil nu været afviklet 3 obligatoriske testrunder. Den seneste testrunde blev afviklet i foråret 2012. Uden for de obligatoriske testrunder kan skolerne benytte testene på frivillig basis op til 2 gange for hver test.

9. Som det fremgår af mit notat til Statsrevisorerne af 31. januar 2012, konstaterede Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen i november 2011, at resultaterne i 2 af de 10 nationale test i en periode var blevet beregnet forkert. Det drejede sig om læsetestene for 4. og 8. klasse, hvor systemet havde udregnet for lave testresultater i perioden juni-november 2011.

Da styrelsen opdagede fejlen, blev skolerne orienteret og opfordret til at udsætte afviklingen af de 2 berørte test, indtil der var fundet en løsning. Dette skete med udgangen af november 2011, hvor de konstaterede fejl blev rettet.

10. Da fejlene opstod, inden Ministeriet for Børn og Undervisning overtog den tekniske drift af testene fra leverandøren, har Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen overvejet mulighederne for økonomiske sanktioner af leverandøren som følge af problemerne. Styrelsen har rådført sig med Kammeradvokaten, som anbefalede en forligsmæssig løsning om delvis dækning af styrelsens omkostninger ved fejlene, da domstolene efter Kammeradvokatens vurdering formentlig ville være tilbageholdende med at tilkende erstatning i den foreliggende situation. Dette begrundes bl.a. med det forhold, at de relevante garanti- og mangelbestemmelser i kontrakten var tidsmæssigt begrænset til kontraktperioden, som udløb den 31. juli 2011.

Styrelsen har efterfølgende indgået et forlig med den eksterne leverandør, som betyder, at leverandøren skal betale 70.000 kr. til styrelsen som kompensation for styrelsens ekstra omkostninger forbundet med fejlene.

11. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har opgjort de samlede udgifter til kontrakten med leverandøren til i alt 70,6 mio. kr. Der er tale om en mindre afvigelse fra beløbet på 71,6 mio. kr., som fremgik af mit notat til Statsrevisorerne af 31. januar 2012, da dette beløb var et estimat forud for den endelige afregning med leverandøren.

I de samlede udgifter til leverandøren indgår også udgifter til såkaldt genvundet bod. Det drejer sig om bod, som leverandøren har betalt for forsømmelser i henhold til kontrakten, men som leverandøren har fået mulighed for at genvinde, hvis de nye aftaler om levering blev overholdt. Leverandøren har i alt genvundet og fået udbetalt 2,23 mio. kr.

Udgifterne til leverandøren afholdes inden for bevillingen på 110,8 mio. kr. fra Akt 191 1/6 2006. Ud over kontrakten har bevillingen dækket udgifter til ekstern konsulentbistand, kvalitetssikring af opgaver, kampagneaktivitet m.m. Bevillingen har ifølge Akt 41 12/1 2012 dækket projektet frem til den 31. juli 2010, hvor der tilbageskød 2,7 mio. kr., som overføres til statskassen.

12. Den eksterne leverandør har i alt betalt 2,8 mio. kr. i bod og kompensation. Dette beløb tilbageføres til statskassen og kan derfor ikke finansiere andre udgifter i projektet.

13. Jeg finder det tilfredsstillende, at Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har afsøgt mulighederne for økonomiske sanktioner over for den eksterne leverandør og på baggrund af overvejelserne indgået forlig med leverandøren.

III. Afslutning

14. Jeg har i min opfølgning set på resultatet af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens overvejelser om økonomiske sanktioner over for den eksterne leverandør som følge af problemerne konstateret i november 2011. Jeg finder Ministeriet for Børn og Undervisnings initiativer i relation til det udestående punkt tilfredsstillende, og det er min opfattelse, at sagen kan afsluttes.

15. Jeg kan i øvrigt oplyse, at Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen i juli 2012 har offentliggjort et udbud af en evaluering af nationale test. Resultatet af evalueringen skal indgå i en redegørelse, som ministeren for børn og undervisning skal forelægge Folketinget i 2013. Kommissariatet for evalueringen har i foråret 2012 været behandlet i forligskredsen bag folkeskoleloven. Heraf fremgår, at evalueringen skal undersøge, om testene har været anvendt i lærernes pædagogiske arbejde og derigennem bidraget til en styrket evalueringskultur i folkeskolen. I den forbindelse vil testenes effekt, indhold, udformning og anvendelse blive evalueret.